

12

Πώλησις ἐλαιοδένδρου

1823. Φεβρουαρίου 28

Σίφνος

Ἡ Φλωρὴ σύζυγος τοῦ μακαρίτου Ἰωάννου Σοφιανοῦ πωλεῖ εἰς τὸν Κωνσταντᾶ-
κην Ἰωάννου Μπάον, ἐν ἐλαιόδενδρον κείμενον εἰς θέσιν Βαλανιᾶς καὶ φυτευμένον
ἐντὸς τοῦ κτήματος τοῦ τελευταίου τούτου, ἀντὶ τιμήματος πενήκοντα γροσίων, συμφώ-
νως πρὸς τὴν ἐκτίμησιν τὴν γενομένην ἀπὸ τοὺς Ἀντριὰν Κόχιλαν καὶ Ἰωάννην Διαρε-
μᾶν. Ὁμολογεῖ δὲ ὅτι ἔλαβεν ὁλόκληρον τὸ τίμημα τοῦτο, δι' ὃ καὶ ἀπὸ τῆς σήμερον
ἀποξενοῦται αὐτὴ καὶ οἱ κληρονόμοι τῆς ἀπὸ τὸ πωλούμενον ἐλαιόδενδρον, τὸ ὅποιον
περιέρχεται εἰς τὴν κυριότητα τοῦ ἀγοραστοῦ, ὅστις δύναται νὰ τὸ διαθέσῃ κατὰ βούλη-
σιν, καθὼ καθιστάμενος κύριος αὐτοῦ. Ἐφ' ᾧ συντάσσεται τὸ παρὸν πωλητήριο γράμμα,
ὅπερ, ὑπογεγραμμένον παρ' ἀξιοπίστων μαρτύρων χάριν ἀσφαλείας, παραδίδεται εἰς
χεῖρας τοῦ ἀγοραστοῦ.

Τὸ ἔγγραφον τοῦτο ἀποδεικνύει κατὰ τρόπον οὐδεμίαν καταλείποντα, καὶ τὴν παρα-
μικρὰν ἔτι, ἀμφιβολίαν, ὅτι ἐν Σίφνῳ ὑφίστατο ὁ θεσμὸς τῆς χωριστῆς κυριότητος ἐπὶ
ὁπωροφόρων δένδρων καίμενων ἐντὸς ἐδάφους, ὅπερ ἀνέκει εἰς ἕτερον καὶ περὶ οὗ βλέπε
κυρίως 26 καὶ 9. Τοῦτο διατυπῶται ρητῶς ἐν στίχοις 1—4: πωλεῖ καὶ παραδίδει...
τὸ ἐλαιόδενδρον ὅπου ἔχει κείμενον εἰς τοῖς βαλανιᾶς καὶ στίχοις 4—5: τὸ ὅποιον
εἶναι φυτευμένον μέσα εἰς τὸ πρᾶγμα (δηλ. τὸ κτῆμα) τῆς εὐγενείας του.
Χωριστὴ κυριότης, κυρίως ἐπὶ ἐλαιοδένδρων, ἀπαντᾷ εἰς τὰς Ἀθήνας, τὸ Νησί, τὸν
Πόρον. Βλέπε I. ΒΙΣΒΙΖΗ, Ἡ πολιτικὴ δικαιοσύνη κατὰ τὴν Ἑλληνικὴν Ἐπανάστασιν,
Ἀθῆναι 1941, δημοσιευόμενα ἔγγραφα 240, 295, 649.

Στίχ. 6—7: κατὰ τὴν ἀποκοπὴν τοῦ ἀντριᾶ κόχιλα καὶ Ἰωάν(νου) διαρεμᾶ. Ἀπο-
κοπὴ σημαίνει «ἐκτίμησις πράγματος ἢ ἐργασίας». Βλέπε Ἱστορικὸν Λεξικὸν τῆς Νέας
Ἑλληνικῆς, ἐκδιδόμενον ὑπὸ τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, ἐν λέξει ἀποκοπή, 6. Ἐκ τούτου
προκύπτει ὅτι ὄντως ἐγένετο χρῆσις ἐκτιμητῶν ἐν Σίφνῳ προκειμένου περὶ πωλήσεως,
ὥς ἐσημείωσα ἐξ ἀφορμῆς τοῦ στίχου 11 τοῦ β' συμβολαίου τοῦ 26. Ἀποκοπταὶ ἐκα-
λοῦντο οἱ ἐκτιμηταὶ καὶ ἐν Νάξῳ, ὅπως ἀποδεικνύει τὸ ὑπὸ τοῦ I. ΒΙΣΒΙΖΗ, αὐτόθι
δημοσιευόμενον ἔγγραφον 425, περὶ οὗ βλέπε τὸν ἐκδότην αὐτόθι, σελ. 209 καὶ σημ. 4.
Βλέπε τὸν αὐτόν, αὐτόθι, σελ. 208 § 4. Διάφορον ὅμως ἔννοϊαν ἔχει ἡ λέξις ἀποκοπὴ ἐν
Σ. ΣΚΟΠΕΤΕΑ, Ἐγγραφα ἰδιωτικὰ ἐκ Δ. Μάνης τῶν ἐτῶν 1547—1830, Ἀθῆναι 1950
(Ἀνάτυπον ἐκ τῆς Ἐπετηρίδος τοῦ Ἀρχείου τῆς Ἱστορίας τοῦ Ἑλληνικοῦ Δικαίου τῆς
Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, τεύχος 3, 1950), ἀρ. XXVI στίχ. 7, τοῦ ἔτους 1733 (δωρεὰ ὑπὸ ὄρον
διατροφῆς), ἐφ' ἧς βλέπε σημείωσιν ἐκδότου, σελ. 110 ὑπὸ XXVI, 3. Οἱ ἀποκοπταὶ ἐν
Τήνῳ ἐκαλοῦντο ἐκτιμηταί, ὥς προκύπτει ἐκ τοῦ I. ΒΙΣΒΙΖΗ, ἐνθ' ἀν., ἐγγράφου 621, ἐνῶ

ἐν Ὑδρα ἐκαλοῦντο συνήθως σιμαδόροι, βλέπε Α. ΛΙΓΝΟΥ, Ἐρχεῖον τῆς Κοινότητος Ὑδρας, 2, Πειραιεύς 1921, σελ. 9 καὶ γενικῶς Ι. ΛΥΚΟΥΡΗ, Ἡ διοίκησις καὶ δικαιοσύνη τῶν τουρκοκρατουμένων νήσων Αἴγινα, Πόρος, Σπέτσαι, Ὑδρα κλπ., Ἀθῆναι 1954, σελ. 190, 270, 305 ἑπ., 318.

Περὶ τῆς σημασίας τῶν ρητρῶν πουλεῖ καὶ παραδίδει καὶ αἰωνίως ἀποξενώνει (= ἀφίσταται τῶν ἐλληνοαιγυπτιακῶν παπύρων) (στίχ. 1-2)· καὶ ἀπὸ τὴν σήμερον ἀποξενοῦται αὐτὴ καὶ οἱ κληρονόμοι της, καὶ μένει αὐτὸ τὸ ἐλαιόδενδρον εἰς τὴν ἐξουσίαν καὶ κυριότητα τοῦ ἀγορασθέντος μπάου (στίχ. 9-11), βλέπε λῆμμα ἐγγράφου 11. Περὶ δὲ τῆς ρήτρας: προικίσῃ χαρίσῃ κάμνοντάς το ὥς θέλει καὶ βούλεται ὥς τέλειος οἰκοκύρης (στίχ. 11-13) λῆμμα ἐγγράφου 6.

Τὸ παρὸν εἶναι ἰδιωτικὸν ἐγγράφον συνταχθὲν ὑπὸ τοῦ Ζανῆ Ἰωάννου Καμπάνη ὅστις χρησιμεύει καὶ ὥς μάρτυς (στίχ. 19-20). Ὑπογράφουν δὲ αὐτὸ καὶ δύο μάρτυρες (17-18).

1 » διὰ τοῦ παρόντος πωλητηρίου γράμματος γίνεται δῆλον ὅτι πουλεῖ καὶ
2 παραδίδει καὶ αἰωνίως ἀποξενώνει τὸ φλωρὴ σύζυγος τοῦ μακαρίτου
3 Ἰωάν(νου) σοφianoῦ, τὸ ἐλαιόδενδρον ὅπου ἔχει κείμενον εἰς τρεῖς βα-
4 λαγίες, εἰς τὸν ἄρχον κωνσταντῆν Ἰωάννου μπάου, τὸ ὅποιν
5 εἶναι φυτευμένον μέσα εἰς τὸ πρῶμα τῆς εὐγενείας του διὰ γρό-
6 σια πενήντα ἥτοι— γρ 50: κατὰ τὴν ἀποκοπὴν⁽¹⁾ τοῦ
7 ἀντριᾶ κόχिला, καὶ Ἰωάν(νου) διαθεμῆ. καὶ ὁμολογεῖ ἡ ρηθεῖ-
8 σα, τὸ φλωρὴ ὅτι ἔλαβεν τὰ αὐτὰ ἄσπρα σῶρα καὶ ἀνελλι-
9 πῃ, καὶ ἀπὸ τὴν σήμερον ἀποξενοῦται αὐτὴ καὶ οἱ κλη-
10 ρονόμοι της, καὶ μένει τὸ αὐτὸ ἐλαιόδενδρον, εἰς τὴν ἐξου-
11 σίαν καὶ κυριότητα τοῦ ἀγορασθέντος μπάου, προικίσῃ
12 χαρίσῃ, κάμνοντάς το ὥς θέλει καὶ βούλεται ὥς τέλειος
13 οἰκοκύρης, καὶ εἰς τὴν περὶ τούτου ἔνδειξιν ἔγινεν τὸ παρὸν
14 πωλητήριον γράμμα, καὶ ἐδόθη εἰς χεῖρας τῆς εὐγενείας του, ὑπο-
15 γεγραμμένον παρὰ ἀξιοπίστων μαρτύρων διὰ ἀσφάλειαν.

16 1823: φεβρουαρίου: 28:

2^α X. 17 ὁ οἰκονόμος μπάος μάρτυς:—

3^η X. 18 ἀπόστολος μάτζας μάρτυς:

19 ζανῆς Ἰωάν(νου) καμπάνης γραφεὺς

20 καὶ μάρτυς

(¹) εἰς τὸ κείμενον: ἀπὸ κοπῆν.